

Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi, dragi gostje!

Zgodovina sega daleč nazaj in naj vam obudim spomin:

Maja 1936 leta je bila ustanovljena podzveza Zveze gradbenih delavcev za Jugoslavijo. V tem letu so pripravili prvi osnutek Kolektivne Pogodbe, maja pa so delodajalci končno odbili predlog KP za stavbinske delavce. To je povzročilo veliko nezadovoljstvo in je strnilo sindikalne vrste, da so začeli priprave na stavko, ki se je začela 2. junija 1936 in je trajala 9 dni. Bila je množična, dobro organizirana, z jasno postavljenimi cilji in se je zaključila s popolnim uspehom stavkajočih.

KP je bila podpisana 26. maja 1937 z veljavnostjo na dan 4. junij 1937, kar je velik mejnik v organiziranem delovanju našega sindikata.

Naši predhodniki so se borili za svoje pravice. Na tak ali drugačen način.

Borili so se naši predniki, borimo se tudi mi. In upam, da bo še kaj zanamcev, ki bodo razmišljali, da se je potrebno boriti še naprej, za pravice delavca.

Visoko leteči menedžerji so v svoj žep spravili, kar se je spravit dalo, seveda s pomočjo države, ki vse to tolerira in na kolena spravili gradbena podjetja, ki so kot domine zaporedno padale...

In delavec?! Ostal je nekje na dnu, v breznu pogube, razvrednoten, ranjen v duši, jezen, ponižan. Nemočen. Šokiran, da šiba tepe vedno najšibkejšega. Če sem lani rekla v svojem govoru – sindikat ni najboljši prijatelj delavcev, ampak je njegov edini prijatelj. In marsikdo se ima ravno nam sindikatu SDGD zahvaliti, da nas je imel ob strani!!! Tega ne gre pozabiti! To najbolj vedo ravno tisti, ki so bili na terenu v Velenju, Ljubljani in drugje, ko je bila naša pomoč potrebna in marsikje tudi edina. Naša pomoč je bila, za mnoge velikodušna, za druge mnogo, mnogo premajhna. A bila je!

Kajti tistih, ki so jih spravili v tak položaj, že davno ni bilo več... Zase so poskrbeli. Tako kot vedno.

Pogled na našo spletno stran pod Aktualno je, že od konca lanskega leta: Stečaj Vegrad, Vegrad Inde in Montal Stečaj Gradbeništvo Lendava, Stečaj SGP Zasavje, Stečaj Gradis GP Gradnje Ptuj, SCT...itd.. Stavka tu, stavka tam...

Mediji so polni člankov o samodržcih, ki so pripeljali firme v propad..., pa jih roka pravice nikakor ne more spraviti do tega, da bi odgovarjali za svoja dejanja. Majhnega Slovenčka, pa tako radi obsodijo in dokažejo krivdo! Za mnogo manjša in skoraj bedna dejanja. No ja, velike ribe je težko ujeti v majhne mreže.

Upad zaposlenih, posledično upad članstva v sindikatu. Mnogi naši člani so že pred meseci izgubili delo. Mnogi od nas ga še imamo. A žal pritiski na nas se vsak dan

stopnjujejo. Vsak dan nas je manj in vsak dan nam nalagajo več. Moči tudi nam pojenjajo, psihične in fizične. Sprašujem se: Do kje so meje??

Učinki svetovne finančne in gospodarske krize so v skladu s predvidevanji v gradbeništvu v letu 2010 povzročali težave, ki so se odražale na socialno-ekonomskem položaju zaposleni. Kljub določenim znakom okrevanja ostalega gospodarstva je bilo gradbeništvo lani v največji krizi.

V letu 2010 se je nadaljevalo padanje vrednosti opravljenih del v gradbeništvu in sicer za prek - 17% oz. indeks 83 (napoved -15%), po padcu že v letu 2009 za - 21%.

Ti trendi se tudi v začetku leta 2011 niso obrnili, vrednost opravljenih del pada iz meseca v mesec.

Zakon o minimalni plači je zahteval angažiranost sindikata na vseh nivojih povsod tam kjer so delodajalci dali pobudo za postopen prehod na polno višino minimalne plače.

Pogajanja za novo tarifno prilogo 2010 v juniju 2010 kljub prizadevanjem niso prinesla dviga plač in drugih prejemkov.

Nadaljevali smo z aktivnostmi povezanimi z delavci migranti. Ta problematika in pojav, ki je širšega družbenega značaja postaja v sodobni Evropi in svetu vedno bolj prisoten. V tem sklopu se odpira poleg delovnih pogojev tudi vprašanje življenjskih pogojev delavcev migrantov, ki so velikokrat izpod vseh civilizacijskih norm in pridobitev.

Pri pridobivanju novih članov smo bili uspešni predvsem pri včlanjevanju delavcev, ki so bili zaposleni v družbah z velikimi težavami v poslovanju, ki so se odražale tudi pri zaposlenih predvsem z nerednim izplačevanjem plač, regresov itd...

Pripravili smo tudi program za samoplačnike, saj naj bi njihovo obveščanje, kot tudi plačevanje članarine potekalo enotno, z nivoja SDGD, potrebna pa je še operacionalizacija programa.

Tudi v letu 2010 smo nadaljevali z ustaljenim programom izobraževanja, ki je namenjen sindikalnim zaupnikom iz družb. Pripravili smo izobraževanja iz področja Varstva in zdravja pri delu in sicer Varno in zdravo delo ter ocena tveganja v gradbeni dejavnosti, kjer je sodelovala dr. Dodič-Fikfakova.

Informiranje članstva je potekala po ustaljenih poteh, kakor tudi mednarodno sodelovanje.

Zimske športne igre so bile na Ravnah na Koroškem, letne igre pa so zaradi premajhnega števila prijavljenih bile odpovedane. Slavnostna seja pa je bila v Sempetru pri novi Gorici.

V letu 2011 ni realne osnove za izboljšanje pričakovanj v dejavnosti gradbeništva kar bo še nadalje močno vplivalo na socialno-ekonomski položaj zaposlenih v dejavnosti, zaradi multiplikativnih učinkov pa tudi na celotno notranje povpraševanje. Kljub postavljenim utemeljenim zahtevam in predlogom, da bi v država pričela z vlaganjem v velike infrastrukturne projekte je iz proračuna razvidno, da se letos to še ne bo zgodilo. Rast BDP v letu 2010 v višini 1,2% je predvsem posledica okrog 7% povečanega izvoza kot odgovor na povpraševanje v zunanjetrgovinskih partnericah Slovenije. Ocena je, da zaradi šibkega domačega povpraševanja izgubljammo vsaj eno odstotno točko, katero pa se lahko spodbuja ravno z investicijami zaradi multiplikativnih učinkov na celotno domačo ekonomijo. Gradbene družbe so finančno izčrpane, trajnega kapitala v bilancah stanja skoraj ni več (tudi pod 10%) kar je posledica predvsem dumpinških cen iz preteklih let, deloma tudi slabega vodenja podjetij in prevzemov, ki zaradi odplačevanja kreditov še dodatno slabšajo finančni položaj v družbah. Projekti v tujini so poleg težav z zagotavljanjem financiranja in potrebnih garancij v blokadi tudi zaradi notranje-političnih razmer v državah, potencialnih investitoric v državno infrastrukturo.

Vrednost obsega opravljenih del pada tudi v začetku letošnjega leta, po že skoraj 40% padcu glede na leto 2008.

Zaposlenost v gradbeništvu bo tudi v letu 2011 padala, trenutni trend je celo okrog 2.000 zaposlenih manj vsak mesec. Glede na padec zaposlenosti od konca leta 2008 do konca leta 2010 za okrog 20.000 zaposlenih je realno pričakovati še nadaljnjih 10.000 zaposlenih manj v letu 2011. Glede na padec obsega del je ta ocena še lahko tudi preoptimistična. V letu 2011 tudi ne veljajo več intervencijski ukrepi na trgu dela, konec leta 2011 se izteče tudi prehodno obdobje dviga minimalne plače, katerega so se gradbene družbe v dogovorih s sindikati zelo posluževale.

Svojo zastavljeno pot bomo v SDGD nadaljevali, soodvisni od ostalih inštitucij. In v dobrobit našemu članstvu. Seveda pa ne smemo pozabiti na našo skupščino konec leta, ko bomo postavljali nove temelje z novimi člani IO, ROS. In pisali zgodovino naprej.

Nedeljski referendum je pokazal voljo ljudstva. Kaj bo to v tednih in mesecih tega leta prineslo v državi Slovenija, pa je vprašanje časa.

Kakor koli že spoštovane kolegice, kolegi in ostali tukaj prisotni. Nič kaj lepi časi nas ne čakajo. Država, ja država nam je postala mačeha, marsikdo pomisli, ko posluša medije, ki nas bombardirajo, ali se to res dogaja na sončni strani Alp, v Sloveniji ali govorijo o kakšni državi kaj vem kje. Včasih je vse to težko razumeti, posebno še, ko nimaš kaj dati v lonec in ko položnice ostanejo že kakšen mesec neporavnane.

David Mahoney je napisal:

**V mladosti sem mislil, da na vrhu resnično vedo, kaj za vraga se dogaja...
Pa naj bodo kardinali, škofje, generali, politiki ali vodilni poslovneži.
Prepričan sem bil, da vedo. No, zdaj sem tudi sam na vrhu in vem, da ne vedo.**

Mislím, da te besede kar držijo, kajne?

Zatorej za trenutek pozabimo, na včeraj in na jutri. Naše delo prinaša tudi setev in žetev. Veliko odpovedovanj je potrebno, časa, energije, včasih jeznih in prizadetih besed. Radost podelimo z našimi nagrajenci, ki so pripomogli za lepši jutri zase in za sodelavce in člane sindikata. Iz vsega srca čestitam v svojem in vašem imenu.

Vsem ostalim pa želim prijetne trenutke v naši družbi.

Preddvor, 7. junij 2011

Predsednica SDGD
Tanja Šuligoj